

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

Kontakta din socialsekreterare

Om du har synpunkter på hur du har det, vad som planeras för dig eller om du bara behöver få prata så kan du alltid kontakta din socialsekreterare.

Din socialsekreterare är

Namn

Telefon

E-post

@ovanaker.se

Du har rätt!

Information om dina rättigheter

Du har rätt!

Alla människor har lika värde. Du och alla andra barn och unga har rätt att växa upp i en trygg och säker miljö. Du har rätt att fråga om allt som rör dig - hur många gånger du vill. Du har rätt att få säga vad du tycker när man planerar saker som gäller dig (men om du inte vill har du också rätt att slippa delta). I denna broschyr kan du läsa om dina rättigheter, om barnkonventionen och om vart du kan vända dig om du behöver någon att prata med.

Du har rätt att;

- Veta varför du bor i ett HVB eller familjehem.
- Vara med när man planerar saker som gäller dig, till exempel hur länge det är tänkt att du ska bo kvar och vart du ska flytta sen.
- Veta vem som är din socialsekreterare och hur du kan kontakta hen. Socialsekreteraren ansvarar för att hålla kontakt med dig, besöka dig och följa upp hur det går för dig.
- Prata ensam med din socialsekreterare.
- Säga vad du tycker och bli lyssnad på.
- Inte utsättas för bestraffning.
- Få veta vad som skrivs om dig. Du har rätt att fråga flera gånger om det är något du inte förstår eller vill veta mer om.
- Om du tycker att något är fel har du rätt att få din åsikt inskriven i din journal.

Skola eller annan sysselsättning

Du har rätt att:

- *Få det stöd du behöver i skolarbetet.*
- *Få hjälp till utbildning eller annan sysselsättning.*

Boende

Du har rätt att:

- *Bo i en trygg och säker miljö.*
- *Veta vilka regler och rutiner som finns där du bor.*
- *Bli respekterad för den du är.*
- *Få prata med personal eller familjehemsförälder när du behöver.*
- *Ha dina personliga saker i fred.*

Hälsa och mat

Du har rätt att:

- *Få den hälso- och sjukvård samt tandvård som du behöver.*
- *Få mat som är näringsriktig och som passar dig om du till exempel är vegetarian, eller om du av andra skäl inte äter viss mat.*

Kontakt med föräldrar och kompisar

Du har rätt att:

- *Oftast ha kontakt med föräldrar, syskon eller andra personer som du tycker är viktiga. I första hand är det din önskan som man ska ta hänsyn till. Även om det inte alltid kan bli som du vill. Din socialsekreterare kan berätta mer om vad som gäller.*

Barnkonventionen

Barnkonventionen berättar om vilka rättigheter som barn har. Barnkonventionen är en samling regler. I den står att alla barn och unga har rätt att få det som är det bästa för dem och att inte bli utnyttjade eller diskriminerade.

Alla barn är olika och har olika liv, men varje barn har exakt samma mänskliga rättigheter. Barn har till exempel samma rätt till sådant som att få gå i skolan, få säga vad en tycker och få vård och stöd.

Barn har också samma rätt att slippa vissa saker. Till exempel att arbeta, vara på farliga platser eller att bo tillsammans med vuxna som skadar barnet.

Du har rätt att bli behandlad med respekt av andra människor.

Du har rätt till mat, vatten, bostad och hälso- och sjukvård. Du har rätt att utvecklas och vara med och påverka samhället du lever i.

Du har rätt till utbildning och att skyddas mot våld. Du har rätt att uttrycka dina egna idéer och åsikter, rätt till information och rätt att vara med och fatta beslut i frågor som påverkar dig.

Kom ihåg att Du som är ett barn är viktig. Du har rättigheter och det finns hjälp att få om du behöver det.

Vad står det i barnkonventionen?

Barnkonventionen är uppdelad i 54 avsnitt som kallas artiklar. Alla artiklar i barnkonventionen hänger ihop. Börja med att läsa artiklarna 2, 3, 6 och 12. De kallas för barnkonventionens grundprinciper och är bra att komma ihåg när du läser de andra rättigheterna.

Artikel 2 handlar om att reglerna gäller för alla barn. Alla barn är lika mycket värda. Att inga barn får bli diskriminerade, det vill säga bli sämre behandlade.

Artikel 3 handlar om att barns och ungas bästa alltid ska komma i första hand vid beslut och åtgärder som rör dem.

Artikel 6 handlar om att alla barn har rätt till ett bra liv och att få utvecklas till en trygg person.

Artikel 12 handlar om att alla barn och unga har rätt att få vara delaktiga och att vuxna måste lyssna på dem. Att barn och unga ska vara med och påverka i frågor som rör dem, utifrån sin ålder och mognad.

I övriga artiklar står bland annat att du ska skyddas mot att utsättas för våld, övergrepp eller utnyttjande. Att du har rätt att tänka vad du vill, tro vad du vill, säga vad du tycker och vara med i vilka föreningar du vill. Att du har rätt till ett privatliv. Att du har rätt att få veta vilka som är dina biologiska föräldrar. Att du har rätt att leka, vila och vara ledig och att du har rätt att gå i skolan.

Vem ska du prata med när något känns fel eller fungerar dåligt?

I första hand bör du prata med ditt familjehem, personal på hemmet/boendet, eller någon annan vuxen som du har förtroende för.

Om du har synpunkter på hur du har det, vad som planeras för dig eller om du inte är nöjd med hur du får träffa dina föräldrar eller andra, bör du prata med din socialsekreterare. Kontaktuppgifter finns på baksidan i denna broschyr.

Om du inte får tag i din socialsekreterare eller tycker att hen inte bryr sig om vad du säger, kan du vända dig till socialsekreterarens chef. Det kan du göra genom att ringa 0271-570 00 (växel).

Hjälp oss att bli bättre!

Vi vill gärna ha dina synpunkter och veta vad du tycker för att vi ska kunna hjälpa andra barn och unga bättre i framtiden.

Alla synpunkter ger oss tillfälle att förbättra vår verksamhet, därför tar vi alla synpunkter och klagomål på allvar.

Lämna gärna klagomål, beröm och förslag på www.ovanaker.se/synpunktersoc

IVO:s Barn- och ungdomslinje

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ska kontrollera att vi på socialtjänsten ser till så att du och andra barn och ungdomar får en vård som är bra och av god kvalitet.

IVO har ett särskilt telefonnummer, mejladress som är till för dig och andra barn och unga, IVO:s Barn- och ungdomslinje.

Dit kan du vända dig för att:

- *Fråga om dina rättigheter.*
- *Berätta om det som inte fungerar bra i socialtjänsten eller i hälso- och sjukvården.*

Du kan ringa IVO:s Barn- och ungdomslinje på vardagar klockan 9-17. Övrig tid kan du lämna ett meddelande.

Samtalet är gratis och syns inte på telefonräkningen.

Det går också bra att maila. Personalen på barn- och ungdomslinjen svarar dig senast nästa vardag.

Kontaktuppgifter till IVO

Telefonnummer: 020-120 06 06

(vardagar 09:00 –17:00)

E-post: beratta@ivo.se

Hemsida: www.ivo.se/barnochunga

